

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

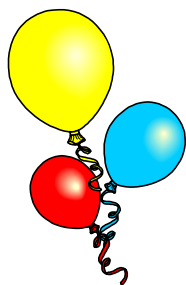
UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/219/2002

SYLWESTER 2002

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Sylwester, doroczne „święto czasu”, to najważniejsze, a dla wielu osób także jedyne w ciągu roku wydarzenie poświęcone wyłącznie zabawie i czystej radości życia. Dla większości Polaków¹ tegoroczny sylwester praktycznie nie będzie się różnił od poprzednich - podobnie jak w ubiegłych latach zamierzają spędzić ten wieczór we własnym domu w gronie rodziny (60%).

Tabela 1

Gdzie zamierza Pan(i) spędzić sylwestra?	Deklaracje ankietowanych według terminów badań				
	XII 1997	XII 1998	XII 1999	XII 2000	XII 2002
	w procentach				
W domu, w gronie rodzinnym	66	65	60	62	60
Na prywatnym spotkaniu ze znajomymi u siebie w domu	5	5	5	5	5
Na prywatnym spotkaniu w mieszkaniu znajomych, przyjaciół	9	9	11	11	11
Na balu w restauracji, kawiarni	6	6	7	5	7
Na koncercie, w teatrze	-	-	(0,2)	-	(0,4)
Wyjeżdżam na sylwestra w kraju lub za granicę	1	3	2	1	3
Na placu, rynku, ulicy	-	-	1	1	2
W inny sposób	3	2	2	2	1
Jeszcze nie wiem	9	9	10	11	7
Nie mam zwyczaju obchodzenia sylwestra	1	2	2	2	3
W tym roku będę pracował(a) w sylwestra	-	-	-	-	2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (151), 29 listopada - 2 grudnia 2002, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=986).

Przywitanie Nowego Roku na balu czy przyjęciu w restauracji lub kawiarni planuje zaledwie co czternasty respondent (7%). Trochę bardziej popularne są prywatne przyjęcia wśród znajomych i przyjaciół. W ten sposób zamierza spędzić ten wieczór co dziewiąty ankietowany (11%). Do bardzo nielicznych należą osoby, które witają Nowy Rok poza miejscem zamieszkania. Wyjazd na wycieczkę zagraniczną lub pobyt w jakiejś miejscowości w kraju planuje w tym czasie zaledwie 3% badanych. Wciąż mało popularną formą pozostaje również spędzanie sylwestrowego wieczoru na koncertach czy spektaklach teatralnych (0,4%), co - jak można sądzić - wynika również z małej dostępności takich imprez dla dużej części Polaków. Nieco więcej osób (2%) zamierza przywitać Nowy Rok na świeżym powietrzu - na placach czy ulicach swego miasta.

To, w jaki sposób Polacy spędzają sylwestra, zależy przede wszystkim od wieku. Im są starsi, tym częściej wybierają w ten wieczór domowe zacisze (zob. tabele aneksowe). Poza domem spędzają sylwestra przede wszystkim najmłodsi ankietowani (do 24 roku życia), prawie połowa spośród nich będzie się bawić na prywatkach (38%) albo na balach lub przyjęciach w restauracji lub kawiarni (8%). Ludzie młodzi częściej też niż pozostali badani spędzą sylwestra za granicą (5%). Osoby tylko nieco starsze (mające od 25 do 34 lat) najczęściej zamierzają powitać Nowy Rok we własnym domu (46%). Odsetek ten jest jednak znacznie wyższy wśród badanych mających 55 lat i więcej.

Sposób świętowania i zabawy w sylwestra zależy również od poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania oraz zasobności portfela. Sylwestrowy wieczór poza domem najczęściej planują osoby z wyższym wykształceniem, a także mieszkańcy wielkich miast; częściej są to osoby zamożne niż gorzej sytuowane. Na bale lub przyjęcia sylwestrowe zorganizowane w lokalach najczęściej wybierają się osoby pracujące na własny rachunek (21%) oraz przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (15%). Na sylwestra w góry czy w inne urokliwe okolice w kraju częściej niż inni wybierają się pracownicy umysłowi niższego szczebla (10%). Stosunkowo najbardziej egalitarną formą spędzania sylwestra są prywatki. Niemal we wszystkich grupach społeczno-zawodowych jest to najczęstsza forma zabawy sylwestrowej.

GDZIE CHCIELIBYŚMY SPĘDZIĆ SYLWESTRA

Dla dużej części Polaków tegoroczny sylwester raczej nie będzie tym najbardziej wymarzonym. Deklarowane marzenia, związane ze spędzeniem tego jedyne go wieczoru w roku, w znacznym stopniu odbiegają bowiem od tego, jak faktycznie będzie on przebiegał.

Tabela 2

Gdyby mogły się spełniać marzenia, to gdzie najbardziej chciał(a)by Pan(i) spędzić sylwestra?	Deklaracje według terminów badań	
	XII 1999	XII 2002
	w procentach	
Za granicą - w krajach europejskich	25	22
Na balu, w restauracji lub na prywatce	16	21
W domu, z rodziną	17	18
W górach, w miejscowości wypoczynkowej, w uzdrowisku, w ładnej okolicy, w plenerze	10	17
Za granicą - w krajach egzotycznych, tropikalnych i innych dalekich	16	9
W różnych innych miejscach (np. w teatrze, u św. Mikołaja, na biegunie, na statku itp.)	4	3
Nie mam takich marzeń	5	4
Trudno powiedzieć	7	6

Stosunkowo najwięcej Polaków chciałoby powitać Nowy Rok poza krajem - najchętniej gdzieś w Europie (22%) lub - rzadziej - w dalekich, egzotycznych krajach (9%). Znacznie mniej osób (17%) marzy o sylwestrze gdzieś w Polsce, w jakiejś miejscowości wypoczynkowej czy po prostu w ładnej okolicy (17%). Nieco więcej niż co piąty ankietowany, a więc trzykrotnie więcej, niż faktycznie będzie miało po temu okazję, najchętniej wybrałby się na prawdziwy bal, uroczyste przyjęcie do restauracji czy choćby prywatkę. Tylko 18% ogółu pytan ych chciałoby spędzić sylwestra we własnym domu.

O ile model spędzania tegorocznego sylwestra dla większości Polaków będzie bardzo podobny do realizowanego w latach ubiegłych, o tyle marzenia i oczekiwania w tym względzie są nieco inne niż przed trzema laty. Wzrosła (o 5 punktów procentowych) liczba

badanych, których marzeniem jest obecnie sylwestrowy bal. Wyraźnie mniej osób niż trzy lata temu marzy o sylwestrze za granicą - zwłaszcza w odległych, egzotycznych krajach, więcej zaś chciałoby ten wieczór spędzić w górach lub w jakimś innym ładnie położonym miejscu w kraju. Czyżby zatem - jak można by sądzić na pierwszy rzut oka - Polacy nasycili się już egzotyką i mieli dość wojaży po Europie? Wydaje się, że jest to raczej związane z trudną sytuacją finansową polskich rodzin, w której nawet sylwestrowe marzenia przybierają bardziej realistyczny charakter, obliczony na faktyczne możliwości. Z drugiej strony, po niedawnych zamachach terrorystycznych atrakcyjność turystyczna najbardziej egzotycznych krajów nie jest już z pewnością taka sama jak przed kilkoma laty, mogą one bowiem uchodzić za miejsca mało bezpieczne.

Trudności z realizacją sylwestrowych marzeń mogą wynikać, jak się okazuje, nie tylko ze względów materialnych, zdrowotnych czy losowych, ale również z racji niezgodności preferencji partnerów. Panie bowiem chętniej niż panowie wybrałyby się na bal, do restauracji czy choćby na prywatkę. Częściej też gotowe są spędzić sylwestra w zaciszu domowym. Panom zaś częściej marzą się sylwestrowe wypadki do różnych ładnie położonych miejsc w Polsce i sylwester w egzotycznych krajach. Tylko powitanie Nowego Roku poza granicami kraju, w jakimś wymarzonym miejscu w Europie, ma tyle samo zwolenników wśród kobiet, co wśród mężczyzn.

WYMARZONY PARTNER DO TAŃCA

W grupie najbardziej atrakcyjnych partnerów do sylwestrowego tańca, wybieranych (w pytaniu otwartym) spośród osób powszechnie znanych, znaleźli się głównie politycy oraz gwiazdy estrady, artyści i ludzie kultury. Osoby ze świata polityki są wymieniane w tym kontekście najczęściej zarówno przez panie (23%), jak i panów (19%). Mniejszą popularnością cieszą się osoby związane z telewizją - prezenterzy lub dziennikarze telewizyjni. Stosunkowo najmniej liczną grupę wśród wymarzonych partnerów do tańca stanowią sportowcy.

		CBOS
Z kim z osób powszechnie znanych (ze świata polskiej kultury, polityki, nauki, sportu lub telewizji) chciał(a)by Pana(i) zatańczyć w sylwestra?		
Osobistości ze świata polityki	21%	
Gwiazdy estrady, artyści, ludzie ze świata kultury	21%	
Osoby związane z telewizją (prezenterzy, dziennikarze telewizyjni)	12%	
Sportowcy	5%	
Inne osoby i odpowiedzi	4%	
Nie ma takiej osoby	19%	
Trudno powiedzieć	19%	

Odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ badani mogli wymienić więcej niż jedną osobę

Wśród najbardziej popularnych osobistości ze świata polityki jest para prezydencka. Zarówno Aleksander Kwaśniewski, jak i jego małżonka wymieniani są jako najlepsi partnerzy do tańca przez największe grupy badanych. Z Jolantą Kwaśniewską chciałby zatańczyć co szósty ankietowany mężczyzna (17%). Z kolei co siódma pani (15%) spośród wszystkich znanych i sławnych osób w kraju wybrałaby do tańca prezydenta.

Preferencje pań co do sylwestrowych partnerów są nieco bardziej zróżnicowane niż preferencje panów, choć w obu przypadkach lista nazwisk, które pojawiły się w odpowiedzi na nasze pytanie, liczyła kilkadziesiąt pozycji. Drugie miejsce w rankingu wymarzonych partnerów do tańca przypadło Adamowi Małyszowi (4%). Nieco mniej pań najchętniej zatańczyłoby z Krzysztofem Ibiszem oraz Cezarym Pazurą (po 3%). Kolejne miejsca w tym rankingu zajmują Andrzej Olechowski oraz Tomasz Stockinger i Artur Żmijewski (po 2% odpowiedzi).

CBOS

Z kim z osób powszechnie znanych (ze świata polskiej kultury, polityki, nauki, sportu lub telewizji) chciał(a)by Pana(i) zatańczyć w sylwestra?

DEKLARACJE KOBIET

Aleksander Kwaśniewski	15%
Adam Małysz	4%
Krzysztof Ibisz	3%
Cezary Pazura	3%
Artur Żmijewski	2%
Tomasz Stockinger	2%
Andrzej Olechowski	2%
Bogusław Linda	1%
Marek Borowski	1%
Krzysztof Krawczyk	1%
Radosław Pazura	1%
Mateusz Kusznierewicz	1%

CBOS

Z kim z osób powszechnie znanych (ze świata polskiej kultury, polityki, nauki, sportu lub telewizji) chciał(a)by Pana(i) zatańczyć w sylwestra?

DEKLARACJE MĘŻCZYZN

Jolanta Kwaśniewska	17%
Grażyna Torbicka	7%
Małgorzata Foremniak	2%
Katarzyna Figura	2%
Hanka Bielicka	1%
Krystyna Czubówna	1%
Ewa Drzyzga	1%
Edyta Górniak	1%
Beata Kozidrak	1%
Izabela Scorupco	1%
Justyna Steczkowska	1%
Martyna Wojciechowska	1%
Agata Wróbel	1%

Obok Jolanty Kwaśniewskiej, która dystansuje pod względem popularności inne panie, ankietowani panowie najchętniej poprosiliby do tańca Grażynę Torbicką (7%). Jako atrakcyjne partnerki stosunkowo częściej niż inne wymieniane także były Małgorzata Foremniak oraz Katarzyna Figura (po 2% wskazań).

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA

A N E K S

Tabela 1. Gdzie zamierza Pan(i) spędzić sylwestra?

1 - w domu, w gronie rodzinnym; 2 - Na prywatnym spotkaniu ze znajomymi u siebie w domu; 3 - Na prywatnym spotkaniu w mieszkaniu znajomych, przyjaciół; 4 - Na balu, w restauracji, w kawiarni; 5 - Na koncercie, w teatrze; 6 - Na placu, rynku, ulicy; 7 - Wyjeżdżam na sylwestra w kraju; 8 - Wyjeżdżam na sylwestra za granicę

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Liczba osób Ogółem	60	5	11	7	0	2	2	1
Płeć Meżczyźni Kobiety	55 65	6 4	13 9	9 5	0 1	3 1	1 2	1 1
Wiek 18-24 lat 25-34 35-44 45-54 55-64 65 lat i więcej	22 46 62 71 75 87	9 8 8 3 3 1	29 17 8 7 2 3	8 12 7 6 6 0	0 0 1 0 1 0	4 0 2 3 0 0	7 2 2 0 0 0	5 1 0 0 0 1
Miejsce zamieszkania Wies. Miasto do 20 tys. 20-100 tys. 101-500 tys. 501 tys.i więcej mieszk.	67 62 66 66 49	4 5 5 5 0	9 8 15 11 13	6 8 10 4 7	1 0 0 0 1	0 2 2 2 4	0 0 1 1 6	1 0 0 0 3
Wykształcenie Podstawowe Zasadnicze zawodowe Średnie Wyższe	73 66 53 37	3 6 6 2	7 8 14 16	1 6 9 16	0 0 0 4	2 4 1 2	0 1 3 2	1 0 2 2
Grupa społ.-zaw. pracujący Kadra kier., inteligencja Prac.umysł.niz.szczębla Pracownicy fiz.- umysł. Robotnicy wykwalifikowani Robotnicy niewykwalifik. Rolnicy Pracujący na własny rach.	33 46 54 51 72 83 42	3 6 5 12 8 2 7	15 12 16 14 7 7 5	15 10 7 5 4 3 21	6 1 0 0 0 0 0	0 2 1 1 0 0 5	3 10 2 0 0 0 0	2 1 0 0 2 0 0
Bierni zawodowo Renciści Emeryci Uczniowie i studenci Bezrobotni Gospodynie domowe i inni	74 88 16 63 61	5 1 2 0 0	1 3 33 11 19	5 1 10 4 9	0 0 0 0 0	3 0 8 0 0	0 0 0 0 0	0 0 0 7 0
Pracuje w: Inst. państw., publicznej spółce właścicieli prywatnych i państwa sekt. przyw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	51 46 46 85	7 6 7 1	9 11 14 6	6 13 12 2	2 1 0 0	1 4 2 0	3 3 2 0	1 0 2 0
Dochody na jedną osobę Do 299 zł 300-399 400-599 600-800 Powyżej 800 zł	69 66 62 61 51	3 8 6 5 4	11 8 10 10 15	2 4 5 6 13	0 0 0 1 2	4 3 0 1 1	1 1 0 1 3	1 0 1 0 3
Ocena własnych war. mater. Złe Średnie Dobre	69 61 47	5 5 5	10 10 13	3 5 15	0 0 1	2 2 2	0 1 4	0 1 2
Udział w prakt. religijnych Kilka razy w tygodniu Raz w tygodniu 1-2 razy w miesiącu Kilka razy w roku W ogóle nie uczestniczy	62 65 65 52 49	8 5 5 7 7	2 12 6 12 14	0 5 10 9 10	1 0 0 0 0	0 1 3 4 2	1 1 1 2 3	1 1 2 0 0
Poglądy polityczne Lewica Centrum Prawica Trudno powiedzieć	58 50 56 66	9 5 5 2	9 15 12 7	10 4 9 5	0 0 2 0	0 2 1 3	2 2 1 1	0 0 3 1

(continued)

Tabela 1 (cd.). Gdzie zamierza Pan(i) spędzić sylwestra?
9 - Winny sposób; 10 - Jeszcze nie wiem; 11 - Nie mam w zwyczaju obchodzenia sylwestra; 12 - Nie dotyczy, w tym roku w sylwestra będę w pracował(a)

	(%)				
	9	10	11	12	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	1	7	3	2	986
Płeć					
Mężczyźni	0	8	2	1	471
Kobiety	1	7	3	2	515
Wiek					
18-24 lat	0	15	0	0	152
25-34	1	10	0	3	178
35-44	2	10	1	1	198
45-54	1	4	1	3	185
55-64	0	1	9	2	112
65 lat i więcej	0	1	8	0	161
Miejsce zamieszkania					
Wies	1	4	5	2	362
Miasto do 20 tys.	0	7	3	3	147
20-100 tys.	2	5	1	0	180
101-500 tys.	1	14	1	1	184
501 tys. i więcej mieszk.	0	8	2	2	113
Wykształcenie					
Podstawowe	1	4	7	1	276
Zasadnicze zawodowe	1	7	0	2	250
Średnie	0	7	1	2	364
Wyższe	1	16	0	2	96
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier. inteligencja	1	21	0	2	67
Prac. umysł. niż. szczebla	1	5	0	0	77
Pracownicy fiz. - umysł.	1	11	0	3	91
Robotnicy wykwalifikowani	0	10	0	3	78
Robotnicy niewykwalifik.	6	1	2	0	26
Rolnicy	0	5	0	0	49
Pracujący na własny rach.	1	15	3	2	53
Bierni zawodowo					
Renciści	0	1	10	2	104
Emeryci	1	1	6	0	193
Uczniowie i studenci	0	19	0	0	78
Bezrobotni	1	5	1	0	126
Gospodynie domowe i inni	0	2	4	5	44
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	2	11	0	7	140
społ. właścicieli					
prywatnych i państwa	2	11	1	2	64
sekt. pryw. poza rolnict.	1	12	1	1	194
prywatnym gosp. rolnym	0	3	3	0	89
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	1	5	2	1	138
300-399	0	4	4	3	85
400-599	2	5	5	4	183
600-800	1	10	2	1	145
Powżej 800 zł	1	6	2	1	139
Ocena własnych war. mater.					
Złe	1	5	4	2	313
Średnie	1	8	3	2	433
Dobre	1	8	1	0	240
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	0	9	10	6	72
Raz w tygodniu	1	5	2	1	508
1-2 razy w miesiącu	1	9	4	2	112
Kilka razy w roku	2	9	2	2	197
W ogóle nie uczestniczy	0	9	4	1	97
Poglądy polityczne					
Lewica	1	8	1	1	237
Centrum	1	10	1	3	297
Prawica	1	5	1	3	178
Trudno powiedzieć	1	5	7	2	273

Tabela 2. Gdyby mogły spełnić się Pana(i) marzenia, to gdzie najbardziej chciał(a)by Pan(i) spędzić sylwestra?
 1 - W domu, z rodziną; 2 - Na balu, w restauracji lub na prywatce; 3 - W górach, w miejscowości wypoczynkowej,
 w uzdrowisku, w ładnej okolicy, w plenerze; 4 - Za granicą - w krajach europejskich; 5 - Za granicą - w krajach
 egzotycznych, tropikalnych i innych dalekich; 6 - W różnych innych miejscach; 7 - Nie mam takich marzeń;
 8 - Trudno powiedzieć

	(%)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	Liczba osób
Liczba osób Ogółem	18	21	17	22	9	3	4	6	982
Płeć									
Mężczyźni	15	18	21	22	12	3	4	5	467
Kobiety	21	24	13	22	5	4	5	6	515
Wiek									
18-24 lat	2	15	14	46	16	3	0	4	152
25-34	6	26	24	25	9	3	2	5	178
35-44	9	30	19	22	10	4	1	5	198
45-54	17	25	22	17	6	2	6	5	185
55-64	32	16	13	14	6	5	8	6	109
65 lat i więcej	50	11	6	8	3	3	11	9	161
Miejsce zamieszkania									
Wies	20	27	15	16	5	4	6	6	362
Miasto do 20 tys.	24	17	21	22	8	2	2	5	144
20-100 tys.	23	19	19	23	4	2	4	6	179
101-500 tys.	12	22	10	33	12	3	6	6	184
501 tys. i więcej mieszk.	7	12	23	23	21	4	2	5	113
Wykształcenie									
Podstawowe	36	19	10	14	5	3	7	6	274
Zasadnicze zawodowe	16	31	15	21	9	3	2	7	249
Średnie	9	18	22	28	11	3	3	5	364
Wyższe	9	17	21	25	16	3	6	3	96
Grupa społ.-zaw. pracujący									
Kadra kier., inteligencja	7	19	18	34	13	4	4	1	67
Prac. umysł. niż. szczebla	8	17	26	26	14	4	2	3	77
Pracownicy fiz. - umysł.	3	25	27	27	9	3	2	4	91
Robotnicy wykwalifikowani	2	32	23	29	5	0	2	8	77
Robotnicy niewykwalifik.	29	33	11	11	8	2	0	6	26
Rolnicy	27	42	12	7	3	5	2	2	49
Pracujący na własny rach.	11	7	28	19	14	9	6	6	53
Bierni zawodowo									
Renciści	27	19	9	20	5	4	9	7	101
Emeryci	42	15	8	10	4	4	10	9	193
Uczniowie i studenci	1	10	17	45	15	4	0	8	78
Bezrobotni	13	32	17	22	10	2	0	4	126
Gospodynie domowe i inni	26	19	15	15	10	4	6	6	44
Pracuje w:									
inst. państw. publicznej	10	30	18	22	9	4	1	4	140
społec. właścicieli									
prywatnych i państwa	2	19	23	28	14	3	1	9	64
sekt. pryw. poza rolnict.	7	16	30	26	10	3	5	3	194
prywatnym gosp. rolnym	27	38	11	9	2	3	5	4	89
Dochody na jedną osobę									
Do 299 zł	17	39	18	16	6	1	2	2	137
300-399	18	23	17	23	7	1	5	7	85
400-599	17	26	15	22	9	2	4	7	180
600-800	23	16	14	23	9	6	5	4	145
Powyżej 800 zł	21	13	21	19	12	2	6	6	139
Ocena własnych war. mater.									
Złe	20	28	17	17	5	3	5	5	312
Średnie	17	19	16	25	10	3	5	6	430
Dobre	17	18	18	23	11	3	3	7	240
Udział w prakt. religijnych									
Kilka razy w tygodniu	28	21	9	16	5	5	11	4	69
Raz w tygodniu	19	22	17	22	7	4	4	5	508
1-2 razy w miesiącu	15	28	25	19	3	2	4	4	112
Kilka razy w roku	9	18	19	26	13	1	4	10	196
W ogóle nie uczestniczy	24	15	9	23	15	4	4	6	97
Poglądy polityczne									
Lewica	14	18	16	28	11	2	2	7	237
Centrum	11	20	21	21	11	3	3	8	296
Prawica	19	20	21	21	9	3	4	3	178
Trudno powiedzieć	28	27	10	18	3	2	9	4	271